65ste Jaargang No. 5344 DAGBLAD Donderdag 5 Februari 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba. San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Crediet-bank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Italiaanse regering zal het eigen leger van de communisten verbieden

Ceylon kreeg de politieke vrijheid

Arabische vrijwilligers vallen Palestina binnen

DE ONLUSTEN IN ITALIE.

Het socialistisch nieuwsblad Avanti bericht, dat er 36 leiders der Arbeiders Unie gevangen zijn genomen te Mazzarino in centraal Sicilië. De Avanti noemde dit een gevolg van de incidenten welke plaats vonden gedurende de algemene stakingen te Caltanisseta in de maand December jl.

Het communistisch blad Unita beweerde dat de politie de brutaliteit had om een groep „vredelievende burgers" die zich te Pisa verzameld had teneinde Giuseppe Togni, de Minister van Industrie en Handel te aanhoren, uit elkaar te jagen.

Het onafhankelijke blad Il Tempo schreef, dat de politie knuppels gebruikt had, toen de lastige klanten wanorde schiepen. Het nieuwsagentschap Ansa berichtte, dat 200 militaire politiemannen ongeveer 15.000 arbeider, die een uitgestrekt land nabij Mantova bezet hadden, hadden verdreven. Mantova ligt in het Noorden van Italië.

DE TOESTANDEN IN ITALIË.

John P. Mc. Knight seint uit Rome, dat de regering van De Gasperi besloten heeft om een actie te gaan voeren tegen het communistische „privé leger".

Een zegsman zeide, dat het kabinet morgen bijeen zal komen om te stemmen over enkele decreten inzake artikel 18 van de nieuwe constitutie, welke artikel geheime sociëteiten en militaire organisaties voor politieke doeleinden verbiedt. Hij heeft het niet verborgen gehouden dat deze maatregel, ofschoon ook van toepassing voor de andere politieke organisaties zoals de nieuwe fascistische beweging, voornamelijk op de ondergrondse beweging der communisten zal worden toegepast. Het kabinet zal morgen ook besluiten om de datum 18 April vast te stellen de verkiezing van het nieuw republikeins parlement. De regering is echter bezorgd dat de partijen de stemmingen zullen beïnvloeden of de resultaten naderhand zullen verwerpen.

Het is in het geheel geen geheim, dat de communisten een leger op de been hebben. Immers zij paraderen door de hoofdstraten der voornaamste steden in Italië en oefenen in de open buitenvelden. De communistische pers verheugt zich bovendien dikwijls in officiële artikelen over het bezit van een leger.

In zijn openingsrede van de Christelijke Democratische campagne voor de komende verkiezingen, zeide De Gasperi het ten zeerste te betreuren, dat Luigi Longo zich heeft laten verleiden om een ondergrondse actie te beginnen. Zij willen, aldus De Gasperi, het dictatorschap van de Balkan over Italië laten heersen. De Minister van Binnenlandse Zaken heeft een aantal „dienstdoende soldaten" in het leger geplaatst bij tientallen van duizenden, misschien wel 50 tot 60 duizend of wel over de 100.000 man. De regering is tot dit besluit gekomen, daar zij vernomen heeft dat de communisten hun gewapende broeders in uniform gaan steken. Reeds worden de uniformen vervaardigd door kleermakers in Noord-Italië. De Communistische leider Palmiro Togliati heeft verklaard, dat de communisten voldoende aanwijzingen hebben, dat zij op vredelievende wijze de verkiezingen zullen winnen, en dat zij geen revolutie in de zin hebben. Echter heeft hij eraan toegevoegd: „Indien wij er niet toegedwongen worden."

OVER DE RIVIER JORDAAN.

Ongeveer 600 getrainde Arabische strijdmannen hebben in de afgelopen nacht de rivier Jordaan overgestoken en zijn Palestina binnen gedrongen. Een verbindingsofficier der Arabieren deelt mede, dat de Arabische troepen zich bewogen hebben in voorbereide stellingen, zij zijn 35 mijlen in het Heilige Land binnengedrongen.

Een berichtgever, die in nauw contact staat met de commandant van de Arabische strijdkrachten, Fawzi Bey Al Kaukji, bericht dat het volksleger der vrijwillige Arabieren momenteel een totaal van 7.000 man telt. Deze strijders vertoeven allen in Palestina en wachten op de order om een gezamenlijk offensief te beginnen tegen de Palestijnse Joden.

Het schijnt dat de Arabische legerleiders in een conferentie met de verbannen Moefti van Jerusalem Haj Amin El Husseini en andere leden het Hoog Arabisch uitvoerend comité alsmede met autoriteiten van Syrië en Irak, aangemoedigd zijn geworden om de strijd te aanvaarden.

Het voorstel van Syrië om de ex-premier Generaal Taha Hashimi opperbevelhebber te maken, te zamen met Fawzi, van het bevrijdingsleger, is volgens een Arabische bron aangenomen. Het bevrijdingsleger der Arabieren zal een strijdaanvaarden tegen de Joodse staat in Palestina.

HET LIJKT ER NAAR.

De drukte in Damascus doen vele waarnemers geloven, dat de algemene aanval der Arabieren op de Joden van Palestina nabij is. De leider der Arabische strijdkrachten, Fawzi Bey Al Kaukji vertelde aan de verslaggevers, dat „het sterkste leger van het Midden Oosten gereed is voor een totale strijd.

Hier heeft zich het begin gevormd van een conflict, dat zich gemakkelijk over het gehele Midden Oosten kan verspreiden. Het zou zich kunnen ontwikkelen in een Jahad (heilig oorlog der Mohamedanen). Het kan ook al zo toenemen, dat er een derde wereldoorlog uit ontstaat. De beste wijze van optreden om dit tegen te gaan is het vormen van een sterke macht in Palestina, welke onder toezicht komt te staan van de Uno. De Palestijnse commissie der Uno heeft een titanisch werk om twee Staten te vormen binnen de tijd van twee maanden. Op 31 Maart as. behoren zij klaar te zijn. Dan zal ook Engeland zijn mandaatschap neerleggen en het laat dan alles onder toezicht van deze commissie, die zal blijven toezien totdat de beide regeringen geheel onafhankelijk worden.

Alles wat moet gebeuren, is slechts theorie, en zwaar drukt de kroon van verantwoordelijkheid op. Zonder een neutrale strijdkracht om de orde te handhaven is het voor de hand liggend, dat elke razernij kan losbreken. De commissie heeft het gevaar ingezien en bevoegde bronnen weten te vertellen, dat zij aan de Veiligheidsraad verzoeken zal om een internationale strijdkracht in het leven te roepen, teneinde de verdeling van Palestina effectief te maken. Nu zal het dus in handen van de Veiligheidsraad geplaatst worden. Dit theoretisch machtig lichaam wordt tot nu toe enigzins aan de teugels vastgehouden door het veto van Rusland. Echter zijn er thans wel aanwijzingen, dat Rusland in deze kwestie zal toestemmen, om een leger van de grote vijf mogenheden naar Palestina te sturen. Moskou wil dolgraag troepen in het Midden Oosten hebben.

Engeland en Amerika zouden nu misschien wel gebruik gaan maken van hun veto, daar zij in geen geval Russische troepen in het Midden Oosten willen zien, daar wanneer die troepen er eenmaal zijn, zij niet meer zo gemakkelijk weg te krijgen zijn

Het plan van Guatamala, om een leger te vormen uit kleinere naties, welke dan door de grote mogendheden gefinancieerd zou worden, zal eerder steun vinden.

IN GRIEKENLAND.

De achtste divisie van het Grieks leger bericht uit Athene, dat er 14 communisten in Ioannina zijn gearresteerd. Tevens meldt deze bron, dat de spionnage-ring der guerrilla's hierdoor verbroken is geworden. Het derde leger, wiens hoofdkwartier te Saloniki gevestigd is, bericht dat er 22 guerrilla's gedood zijn, terwijl 706 zijn gevangen genomen of zich hebben overgegeven. Dit gebeurde gedurende de twee eerste weken des jaars en vond plaats in Centraal en West Macedonië. Een welingelichte bron deelt mede dat er Noordamerikaanse verkennings vliegtuigen aan Griekenland zijn geleverd. Op de vliegvelden zijn tevens ook zoeklichten en afweergeschut in gebruik genomen. De radio der guerrilla's beweerde, dat onlangs een verwikkeling plaats vond op de vliegvelden, welke door de rebellen zou zijn veroorzaakt.

het nieuws van vandaag

Wat wij vandaag over de R.T.C. lezen is interessant. Vooral zal het velen verwondering wekken — anderen ook weer niet — hoe de politieke meester-doctor het politieke leven schetste op Curaçao. Zou de doktoor werkelijk niet beter weten. Hij zegt daar tegen mensen, die er niets van afweten, dat de katholieke partij was ingedommeld en dat de leiding berustte bij de conservatieven, die de progressieven geen kans gunden. Maar de dommelende katholieke partij werd in de Staten toch geleid door de fractievoorzitter dr. Da Costa Gomez. Was deze dan ook ingedommeld? Trad de fractie onder zijn leiding niet altijd als één geheel op? Heeft dr. Da Costa Gomez niet met gebruikmaking van de bestaande organisatie der katholieke partij het volkscomité gesticht? Heeft hij niet, terwijl hij een van de vooraanstaandste leiders der katholieke partij was, ondergronds het volkscomité georganiseerd, totdat dit sterk genoeg was om naar voren te komen. Dr. Da Costa Gomez kan in Nederland veel vertellen, maar op Curaçao weet men beter. Hij heeft de beginselpartij der katholieken van binnenuit uitgegraven en een partij, het volkscomité gesticht, dat zich richt naar zijn ideeën. Het is een persoonlijke partij van Gomez. Het is allemaal heel handig gebeurd, want Gomez is handig. Dat blijkt wel hieruit hoe hij de Democraten nu aan zijn Nederlands gehoor voorstelt. Zijn dat concessies, die Gomez doen moest om de eendracht in de delegatie te herstellen? Wij weten wel, dat wij alles niet zo zwaar moeten opvatten, want Gomez voert hier politiek en in de huidige situatie heeft politiek niets met rechtvaardigheid en eerlijkheid te maken. Maar zo blijft het toch altijd moeilijk uit te maken wanneer Gomez wel zijn eigen mening zegt. Wij zijn van oordeel, dat de delegatie allereerst het belang van het Curaçaose volk moet dienen en het spelen op de volkshartstochten achterwege moet laten. Ook moet hier politiek geen rol spelen. De dreiging met de ronferentie van Bogotá is ook verre van fraai. Alle kleine mannetjes dreigen vlug en graag. Lezenswaardig is het artikel van oud-Gouverneur Slobbe, die wijst op de gevaren, die Curaçao bedreigen. Slobbe heeft grote verdiensten voor Curaçao en niemand zal kunnen beweren, dat hij het niet goed meent met deze eilanden en haar bewoners en dat hij geen autonomie gunt. Niets is minder waar. Maar alle Curaçao-minnaars vrezen, dat er lieden zijn, die van de gelegenheid gebruik maken om hun kansen te slaan en dat moet niet. De autonomie moet een zegen worden voor de bevolking en niet alleen voor bepaalde mensen, die macht of geld zoeken.

Droevig is het, dat nú reeds op de vooravond van de autonomie geschreven moet worden, dat men op Curaçao en Aruba niet vrij meer kan spreken. Dat is jammer en dat is zeker de bedoeling niet. Het autonome Curaçao zou een schitterend voorbeeld kunnen geven aan alle landen hier in de buurt van een waarlijk democratisch land. Dit te bereiken eist echter beheersing en medewerking van de beste krachten van het volk. Laten deze toch niet gaan slapen en alles maar laten lopen. De intellectuelen van Curaçao en zij, die het oprecht menen met het ware volksbelang hebben een taak te vervullen en mogen niet langer wachten.

ZEELIEDEN .. DEMONSTREREN.

George Marshall, Minister van Buitenlandse Zaken der Verenigde Staten van Noord-Amerika, heeft in een verklaring aan de commissie voor buitenlandse aangelegenheden in de Senaat, medegedeeld dat elke handeling van het Conires, die leiden zou tot vermindering van de Noord-amerikaanse bijdrage voor de eerste vijftien maanden in het kader van het Marshallplan beneden de 6800 millioen dollars, het succes van het program ernstig zou bedreigen.

Onderwijl demonstreerden zeelieden voor het Staats Departement. Zij droegen banieren waarop stond geschreven: „Het Marshallplan betekent verhongering der Zeelieden", en „stop de overdracht van schepen".

De demonstratie is georganiseerd door de National Wartime Union, die gekant is tegen het overdragen en verkopen van 500 Amerikaanse vrachtschepen aan Europese landen.

GEDEELTELIJKE VEREFFENING.

Volgens een woordvoerder van het Amerikaans Ministerie van Buitenlandse Zaken te Washington heeft de Sovjet Unie aangeboden een vrachtschip en zeven tankschepen als gedeeltelijke vereffening van haar elf milliard dollar leen- en pachtschuld terug te geven. Noord-Amerika had verzocht om de teruggave van 100 geleende schepen of terugbetaling in contanten.

GEEN GARANTIE VOOR COMMISSIELEDEN.

De Palestijnse commissie der Verenigde Naties protesteerde bij Sir Alexander Cadogan tegen het Brits verbod tot toelating der vijf leden van de commissie in het Heilig Land voor één Mei as. De commissie acht dit nodig ter voorbereiding van een uitvoerig verdeelplan.

Engeland heeft wel toegestaan, dat de secretariaatsleden Palestina voor één Mei binnenkomen, doch heeft de Britse troepen bevolen niet garant te staan voor de veiligheid van de commissieleden, indien deze toch voor één Mei het Heilig Land binnen treden.

AMERIKA MOET BETER.. HUISHOUDEN.

In het jaarlijks rapport heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken gewezen op het feit, dat Amerika beter moet gaan omspringen met zijn natuurlijke hulpbronnen. Het nationale belang eist dat NoordAmerika meer land wint, meer olie vindt en meer kolen bespaart, daar het in 1960 waarschijnlijk een bevolking van 155.000.000 zielen zal moeten onderhouden.

..WORDT NIET ERKEND.

De regering van Irak deelde officieel aan de waarnemende Britse Ambassadeur te Bagdad mede, dat zij het Engels-Iraks verdrag, welk in het begin des jaars te Portmouth gesloten is niet erkent. Dit bericht wordt vernomen uit kringen die in nauw contact staan met het nieuw kabinet.

WOORDVOERDER DER COMMUNISTEN.

Het bestuur van het Amerikaans vakverbond A.F.L. (American Federation of Labour) verklaarde zich tegen het candidatuur van Wallace voor het presidentschap der Verenigde Staten van Noord-Amerika. Het bestuur noemde Wallace woordvoerder en verdediger van het communisme.

DE WITT MAC. KENZIE OVER INDIA.

In een speciaal bulletin voor de A.P. seint De Witt Mac. Kenzie uit New York:

Jawaharlal Pandit Nehru, Minister-President van het Hindostaans Dominion in India, die een trouw discipel is van de martelaar Mahatma Gandhi, verklaarde dat het herstel van de vrede in het land het streven zal zijn, waarop zijn regering zal vallen of stand houden. Dit was Nehru's antwoord aan degenen, die de Mahatma hebben dood gemaakt. Het was tegelijkertijd ook Nehru's boodschap tot diegenen, die volgens de regering pogingen hadden beraamd om hem en enkele leden van zijn kabinet te vermoorden, daar hij concessies deed aan de Mohammedanen. Het streven van Gandhi naar vrede en rechtvaardigheid verdiende succes te boeken, doch de dood van Gandhi, aldus zeide de premier met nadruk, brengt het volgend ontstellend feit voor de ogen, nl. „er bestaan, hoe triestig het ook moge zijn, in de wereld nog steeds machtige belanghebbenden, die geen vrede wensen of althans een onafhankelijke vrede.

Indien zij vrede willen hebben dan moet het een vrede zijn, welke zij met geweld hebben geforceerd. Dit is de reden waarom de Uno niet goed kan functioneren. Dit is de reden waarom er steeds oorlogen blijven voortbestaan en ook is deze reden in grote mate aansprakelijk voor de economische crisis in verschillende landen".

Deze verklaring van Nehru werd ondersteund door een concrete actie. De Minister van Binnenlandse Zaken te New Dehli heeft elke organisatie, die tot gewelddadigheden en algemene haat aanspoort, verboden.

Wij zijn blij te horen dat dit machtige invloedssferen getroffen heeft. De regering heeft ook alle afzonderlijke legertjes verboden. Op een bijeenkomst, welke werd bijgewoond door op zijn mist een half millioen personen, deed Nehru gisteren een beroep op de inwoners van India om de wet niet in hun eigen handen te nemen, daar dit juist iets is wat Gandhi zeker zou verafschuwen".

Dit is de wijze, aldus Mac. Kenzie, waarop Nehru zijn oppositie doet. Honderden der millioenen van alle rangen in India willen vrede hebben gelijk de volkeren in andere landen. Ik geloof dan ook stellig dat er ooit een vrede zal komen in India. Het kan wel met harde middelen moeten worden aangepakt en het kan misschien ook enig bloed vergen, doh ten slotte zal de lang verwachte vrede voor India komen. Een ding moeten wij zeker verwachten en dat is de politieke verwarring die zal ontstaan, wanneer beide dominions hun eigen weg inslabn. Bovendien ben ik erg nieuwsgierig hoe Rusland en de communisten hier over denken. Gelijk in vele andere landen heerst ook in India het communisme en het is moeilijk te zeggen hoeveel mensen niet reeds geïnfecteerd zijn.

Er zijn echter geen communistische elementen, die zitting hebben in de regering van India. Zover is het nog niet gekomen. Nehru bijvoorbeeld is een socialist, doch hij heeft een grote hekel aan het totalitarisme.

Alvorens aan India zijn toezegging voor onafhankelijkheid te geven, was de Britse regering erg bezorgd over de rode mogelijkheden en zij heeft met scherpe ogen acht geslagen op het Noordwestelijk front vanwaar zij de rode doctrine poogde binnen te dringen. India en Afghanistan zijn verbonden door de grote Khyberpas, waardoor Alexander en andere veroveraars zijn opgetrokken. Afghanistan nu staat onder grote invloed van zijn Russische buur in het Noorden. Generaties en generaties ondervonden een reeks moeilijkheden welke door het Noordwestelijk front het land dreigden binnen te dringen. Ook, de Pathanstammen, die Kashmir hebben geïnvadeerd, komen ook van de Noordwestelijke grensstreken. Zij zijn gevaarlijke krijgers. Dit kan ik U uit ondervindingen vertellen.

Echter moge ik U vertellen, dat er ontzettend veel Russische agenten in India zijn gekomen via de Noordwestelijke grens en het schijnt, dat de relaties tussen India en Moskou een normale gang van zaken hebben.

ONTWERP INGEDIEND

De Britse regering heeft een ontwerp van het verbond der vijf mogenheden tussen Frankrijk, Engeland en de Benelux naar de Franse regering gezonden. Dit ontwerp is gebaseerd op het Anglo-Frans verdrag van Duinkerken. Na de bestudering van dit ontwerp door de Franse regering, zal er een definitief ontwerp worden opgesteld en ter bestudering aan de drie Beneluxlanden worden opgezonden. Naar verwacht wordt, zal dit nieuw verdrag niet zoals het Engels-Frans verdrag een wederzijds defensief karakter dragen, tegen 'n mogelijke dragen, tegen een mogelijke hernieuwing van de Duitse agressie. Dit kan niet daar de opneming van West Duitsland in het Marshallherstel programma en eventueel in de uitbreiding van het Europees verbond, niet mogelijk is.

ROEMEENSE DELEGATIE IN MOSKOU.

Een Roemeense delegatie, welke geleid wordt door premier Petru Groza en de Minister van Buitenlandse Zaken, Anna Pauker, is in Moskou aangekomen. Het doel der reis is om besprekingen te voeren, teneinde te geraken tot een overkomst inzake de handelsrelaties, gelijksoortig met het verdrag welke Rusland met Polen heeft gesloten, alsook met Tsjechoslowakije.

POLITIEKE VRIJHEID VOOR CEYLON.

De premier van het nieuwe dominion van Ceylon verklaarde in een radiouitzending dat Ceylon Dinsdag jl. de politieke vrijheid heeft verkregen en noemde dit op een na de belangrijkste gebeurtenis na de boodschap over de geestelijke vrijheid. Deze boodschap werd verkondigd door Boeddha in het jaar 552 v. Chr. De premier is dankbaar voor de goede wil van samenwerking van Engeland, die culmineerde in het Ceylons vrijheid.

In de sfeer van de beslotenheid

door

Ad. Versney.

Persvertegenwoordiger R.T.C.

Feitelijk kunnen we ons afvragen wat er gebeurt in en om het Binnenhof, dat in het teken staat van Indië. Oostindië — laten we zeggen Indonesië — trekt de aandacht, dat doet het trouwens al seder 5 Mei, de dag van de bevrijding van Nederland. Sedert dien is het lezend pobliek met al heel wat namen vertrouwd geraakt; Den Passar, geheime en niet geheime notulen van Linggadjati, Renville en nu duikt ineens weer op een of andere Kalioerangeschiedenis. Wij hebben eens de dagbladen van twee jaren geleden er op nageslagen en toen bleek, dat ook toen, de Indonesische kwestie een verwarrende geschiedenis was, iets, wat zij nu nog is. Maar onthouden wij ons van elk commentaar en richten wij onze aandacht naar de West, dan zien we, dat ook het publiek al aardig op de hoogte begint te komen van de toestand in onze West. Ook de dagbladen geven commentaar, de een uitvoeriger en gematigder dan de ander. Ook de kwestie van de feitelijke verandering van de bestuurswijze op Curaçao wordt in de pers aan beschouwingen onderworpen. De opleving van de belangstelling voor de West is echter na de receptie in de Ridderzaal plotseling verstomd. Niet dat men de West minder belangrijk acht dan de Oost, verre van dat, maar er is geen nieuws. Dit wil zeggen, — wij schrijven nu Zaterdag 31 Januari — nog steeds heeft er niet één openbare vergadering plaats gevonden. Alles vindt binnenkamers plaats, in de historische Trèveszaal, vlak bij het Binnenhof. Er worden zo nu en dan communiqué's verstrekt, maar in de secties vinden de feitelijke vergaderingen plaats, en deze zijn uiteraard besloten. Het wordt de heer Daal en Uw persvertegenwoordiger niet gemakkelijk gemaakt; zo is vandaag de delegatie weer in een diep stilzwijgen gehuld, Zondag is het een rustdag en zullen verschillende gedelegeerden naar buiten trekken, nieuwe relaties aanknopen of oude banden verstevigen. Maandagochtend is er dan weer een vergadering, in de Trèveszaal, dus wéér besloten en Maandagavond worden de Surinamers en Curaçaoenaars in het gebouw van de Gemeenteraad door het stadsbestuur officieel ontvangen.

Maar als wij de heer Plantz aanschieten en hem vragen, wat er in feite besproken is, dan houdt hij zich diplomatisch op de vlakte, de heer van der Meer daarentegen geeft adviezen om af te wachten tot de eerste openbare vergadering en de heer Alex Curiel, die zoals wij reeds bericht hebben zijn intrek genomen heeft in de „Vieux Doelen", is een charmant gastheer, die een ieder vriendelijk te woord staat, maar duidelijk onderscheid weet te maken tussen een gezellig praatje over de West en politiek, de R.T.C. betreffende.

Zo hebben wij geluncht met de heren Plantz, v.d. Meer, Yrausquin, Jonckheer, Eman en de heer Daal. Het was een geanimeerde lunch, daar niet van, maar de heer Jonckheer weigerde beslist enige mededeling te verstrekken, vooraleer de verklaring van de minister Jonkman gepubliceerd was.

Zoals reeds geseind, ging de conferentie van de Curaçaose delegatie over een voorstel, dat een oplossing biedt om het bindendmandaat van de Staten uit te voeren ,maar tegelijkertijd de mogelijkheid te scheppen het verloop van de R.T.C. niet te vertragen. Ook deden wij mededeling, dat minister Jonkman bepaalde toezeggingen deed, die — en dat is ons gebleken tijdens genoemde lunch, waar de heer Eman een afkeer toonde van het eten van oesters — de Curaçaose delegatie volkomen bevredigd scheen te zijn. Uit Haagse kringen vernamen we 's avonds laat, dat de regering in overleg zou treden met de Curaçaose delegatie om reeds nu veranderingen te brengen in de wijze van bestuur. Voorts ook deze wijziging in te voeren waar het Aruba betreft, een en ander in overeenstemming met de uitgesproken wens van het Arubaanse volk.

Twee dingen zijn ons daarbij opgevallen, ten eerste kwam hier een ander geluid naar voren, n.l. verandering in de wijze van bestuurswisseling, waar in de eerste dagen van deze week sprake van was. Ten tweede is in deze berichtgeving sprake van een bepaalde tijdslimiet, n.l. „op korte termijn."

Wellicht zal de verklaring van Jonkman antwoord geven op de vragen, welke veranderingen in de bestuurswijze plaats zullen vinden — wij denken bijv. aan een verantwoordelijk bestuur van Curaçaoenaars — en wat de regering verstaat onder „op korte termijn", want op korte termijn, aldus verklaarde ons een Surinaams gedelegeerde betekent veel of niets. En hij voegde er bij meestal betekent het niets.

Op de club geen nieuws.

Ook de Curaçaominnaars dachten vermoedelijk, dat de eerste Zaterdag tijdens de RTC wel het geschikte moment zou zijn om op de club van „Doesji Corsouw", het bekende koffieuurtje in „Centraal" enig nader nieuws te vernemen. Het resultaat was, dat er allerlei nieuwe gezichten kwamen opduiken; de heer van Lokeren Campagne met zijn kleindolhtertje, inspecteur van den Kroeff, de heer en mevrouw Versteege van de „Isla" en natuurlijk ook de bekende figuren, verstokte bezoekers van dit koffieuurtje, de heren Elias, alias „praetvaer", kolonel van den Donker en anderen. Er was weinig nieuws te vertellen want als de delegatie vergadert, doet zij zulks in stilte en zo werden oude herinneringen opgediept uit de „goede oude tijd" van Willemstad. Wie voor het eerst aanwezig was, was „Beurs en Nieuwsberichten's" correspondent, Geertsema Beckering, met wien wij reeds eerder in de Ridderzaal hadden kennisgemaakt.

Het enige nieuws, dat wij konden vernemen was, dat de delegaties van Vrijdagavond tot Maandagochtend niet zouden vergaderen. Maar dat was ook het enigste nieuws.

De toezegging van den minister.

Inmiddels zult U wel op Curaçao de tekst ontvangen hebben van de op Vrijdag jl. tweede besloten plenumvergadering. In het kort gezegd komt het vooral hierop neer, dat hij zich als Minister van Overzeese Gebiedsdelen bereid verklaard heeft om — los van de opdracht aan de conferentie gegeven en van alle toelichting, mede om de conferentie niet op te houden — afzonderlijk of gezamenlijk zo spoedig mogelijk overleg te plegen, uiteraard met behoud van zijn verantwoordelijkheid, over:

1: de best mogelijke verwezenlijking van de opzet der herziening nog vóór de indiening van de Memorie van Antwoord op het Voorlopig Verslag betreffende de herziening der Surinaamse en Curaçaose Staatsregelingen.

2: in het algemeen over maatregelen, welke op korte termijn zouden kunnen strekken tot verwezenlijking (voor zover met de huidige wetgeving verenigbaar) in feite van de doelstellingen der Koninklijke Rede, in afwachting van de als gevolg der Conferentie-resultaten tot stand te brengen staatsrechtelijke hervormingen;

3: over maatregelen, welke zouden kunnen dienen om aan de naar voren gebrachte wens van zelfstandigheid van Aruba tegenover Curaçao tegemoet te komen.

Onze telegrafische mededelingen zijn dus door bovenstaande bevestigd; de termijn is inderdaad gesteld en wel voor de indiening van de M. v. A.

Om met meer efficiency te werken, zijn er drie secties gevormd, welke als volgt zijn samengesteld.

Eerste sectie: Voorzitter, mr. dr. Da Costa Gomez, leden: de heren Kropman, Joekes, Meijerink, Heldring, Lim Apo, Kaulesar Sukul, Wijngaarde, Eman en Jonckheer.

Tweede sectie: Voorzitter, mr. dr. Pos; leden de heren de Kort, Logemann, Stikker, Tilanus, Karamat Ali, Gerharts, Irausquin en Plantz.

Derde sectie: Voorzitter, de heer Romme; leden mevr. Verkade, en de heren Albarda, de Miranda, Hardjo, Buiskool, v.d. Meer en Curiel. (In deze sectie zal zitting nemen de opvolger van de heer v.d. Brink, die onlangs tot minister van Economische Zaken is gepromoveerd, als opvolger van Huysmans).

Telegrammen aan de Conferentie.

De Conferentie ontving een telegram van de Regering van Oost-Indonesië, met gelukwensen voor het welslagen van de Conferentie. Hierop is aan de regering van Oost-Indonesië telegrafisch dank betuigd. Voorts ontving de conferentie ook een tweetal telegrammen, betreffende Nieuw-Guinea; het eerste is afkomstig van de Nederlandse Nieuw-Guinea Vrouwen beweging, het tweede van de Hoofdbesturen van de Vereniging „Kolonisatie Nieuw-Guinea" en van de Vereniging „Groter-Nederland Actie". Beide telegrammen behelzen het verzoek om Nieuw-Guinea deel te doen uitmaken van het Koninkrijk. Men besloot hierop te antwoorden, dat met belangstelling van de inhoud der telegrammen is kennis genomen, doch dat het niet op de weg van deze conferentie ligt om de status van Nieuw-Guinea te bepalen.

R. T. C.

VOLKOMEN OVEREENSTEMMING.

De vertegenwoordiger van de Curaçaose pers ter RTC, A. Versney, seinde gisteren:

Er is volledige overeenstemming bereikt binnen de Curaçaose delegatie.

De Curaçaose delegatie is intens bezig met detailsstudies zowel de inwendige structuur als de bovenbouw van het Nederlandse Koninkrijk betreffend.

Vermoedelijk zal de volgende week een openbare vergadering gehouden worden, waar de Curaçaose delegatie sterk op heeft aangedrongen. Er bestaat veel waardering voor het streven naar openbaarheid van de Curaçaose delegatie.

Nopens de berichten omtrent de actie van de Curaçaose delegatie anti Dr. P. A. Kasteel kan ik mededelen, dat de Curaçaose delegatie primair het belang stelt van de democratisering van het bestuur der Nederlandse Antillen.

In de Curaçaose delegatie zijn drie commissies gevormd voor nationale en internationale politiek, de feitelijke democratisering van het bestuur en de staatsrechtelijke reconstructie van de bovenbouw van het Verenigd Koninkrijk, waarbij grote medewerking van Nederlandse zijde ondervonden wordt.

De vermoedelijke duur der RTC welke aanvankelijk op drie weken was gesteld, zal thans vermoedelijk langer dan een maand zijn in verband met de talrijke detailpunten, aangezien de delegatie voornemens is alle detailpunten zakelijk en volledig te behandelen.

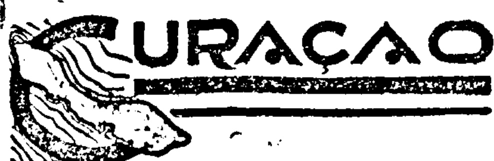
De kwestie van de opdracht van de Staten schijnt in volledige overeenstemming met Minister Jonkman geregeld te zijn. Van Curaçaose zijde is een verzoek tot Minister Jonkman gericht om nog deze week in bespreking te treden over de onmiddellijke feitelijke noodzakelijke veranderingen zowel ten aanzien van de democratisering van het bestuur als de zelfstandigheid van Aruba. Aruba's standpunt treedt sterk op de voorgrond.

Mr. Joep Schreuder is benoemd tot Secretaris van de Curaçaose delegatie.

Het bericht in de Nieuwe Haagse Courant over de benoeming van Neree tot Babberich als opvolger van Gouverneur Kasteel is uit de lucht gegrepen. Hangende de staatsrechtelijke hervormingen worden geen namen genoemd. Het loze gerucht van de Nieuwe Haagse Courant is al 6 maanden oud.

UITSLAGEN SI THOC LOTERIJ

Woonhuis met erf	No.	4474
Auto „Plymouth"	„	12484
Auto „Ford"	„	13646
IJskast „Kelvinator"	„	1608
Motorfiets „Husqvarne"	„	2018
Stoof „Husqvarne"	„	9440
Trapnaaimachi „Singer"	„	1845
Warmachine „Mayfair"	„	16479
Radiotoestel „Philips"	„	2521
Cassette lepels en vorken	„	13621
Herenfiets „Homeric"	„	12545
Dames armband horloge	„	16261
Vulpenset merk „51"	„	5233
Drie kartonnen bier „Heinekens"	„	6247

KINDER-SPEELTUIN.

Iedereen kent het z.g. „Gouverneur-Barge-Bad" op het Rif. Gedurende de oorlogsjaren werd het door de eigenaar als Ontspanningsoord aan de Amerikaanse soldaten afgestaan. Na de oorlog bleef het een tijdje ongebruikt, zodat baldadige gengels begonnen waren de onbewaakte gebouwen in een hopeloze ruine te herscheppen. Gedurende de laatste maanden echter zagen wij een grote bedrijvigheid op de terreinen. Schilders en timmerlui waren druk in de weer, om het gebouwen-complex grondig te restaureren.

Nu ziet het geheel er wederom fris en vrolijk uit.

Zoals het aan journalisten past, werden wij nieuwsgierig en gingen op informatie uit. De eigenaar deelde ons toen mede, dat het oude Barge-Bad een grote formele Speeltuin zal worden voor de schoolgaande jeugd, die zich na schooltijd op vrije dagen maar al te veel verveelt en doelloos langs de straten zwerft en kattekwaad tracht uit te halen. Op deze ruime en zindelijke speelplaatsen zullen de kinderen onder bekwame verantwoordelijke leiding plezier kunnen maken naar hartelust en gezonde ontspanning genieten. Een groot initiatief, dat aller waardering en steun verdient.

Gaarne bevelen wij deze Kinder-Speeltuin nu reeds aan in de belangstelling van alle Ouders. Wij hopen spoedig meer te vernemen over de inrichting en aanstaande openings-datum.

Ook deelde men ons mede, dat het tennisveld weer in orde zal gebracht worden, zodat de liefhebbers van deze sport weer kunnen spelen, zelfs bij kunstverlichting.

WACHTDIENSTEN.

C.P.I.M.

Donderdag.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur M. v.d. Water, tel. 553.

Personeel Afdeling: W. Lambij, Mauritslaan 15, tel. 330.

Materialen Afdeling: W. Batelaan, Hotel CPIM, kamer 38, tel. 843/4.

C.S.M.

Rederij: A. de Troye, tel. 724.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Office, tel. 458—551; 23 — 8 uur P. C. Heitlager, tel. 304.

Dok Afdeling: A. van Hasselt, tel. 468.

SPORTCLUB ASIENTO.

Bioscoopprogramma: Theater Asiento: „Nocturne". Toegang goven 16 jaar.

N.I.B.E.G.: Na de capitulatie van Japan werd in de Oost opgericht de Nederlands Indische Bond van Ex-Krijgsgevangenen en Geinterneerden, welke zich ten doel stelt de belangen te behartigen van allen, die, tijdens de oorlog, in Azië krijgsgevangenen of geinterneerden waren. De Bond telt momenteel duizenden leden en veel werd reeds bereikt, doch hoe meer leden zich aansluiten, les te meer kan voor elk lid gedaan worden. Belanghebbenden, thans woonachtig op Curaçao of Aruba, die nog niet toetraden als lid, worden opgewekt zulks alsnog te doen. De contributie bedraagt ƒ 6.— (Ned. Crt.) per jaar. Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door de heer G. H. Barneveld, Bernhardlaan 5, Rio Canario; telefoon 829.

VERLOOFD

Edison S. Bloem

met

Aida J. Valerian

Curaçao 4-2-'48

R. K. Vereniging van Onderwijzend Personeel

DON BOSCO

Op de Jaarvergadering van 25 Jan j.l. werden tot nieuwe Bestuursleden gekozen:
Mej. T. van Schaik, en de Heer C. Thijssen herkozen werd de Heer P. van Sprang.
Het nieuwe Bestuur bestaat thans uit de volgende Dames en Heren

T. Sprock, Voorzitter.
P. van Sprang, Secretaris.
B. Karg, Penningmeesteres.
L. van Oudvorst, Commissaris
W. Pooters. Commissaris
T, van Schaik, Commissaris
C. Thijssen, Commissaris.

Het Secretariaat is gevestigd te Kraaienhofstraat 9.

Curacao trefpunt van Wereldmachten

Delegatie bevoegd ?

In 'De Tijd' werd het volgend artikel geschreven, dat ondertekend was door Zijne Excellentie B. W. Th. van Slobbe, oud-gouverneur van Curaçao en de heren Mr. W. M. J. Alvares Correa, W. R. Menkman en C. F. F. van Romondt. Er staan waarschuwingen in, die reeds meermalen gezegd zijn, maar niet te dikwijls herhaald kunnen worden.

Wereldmachten strijden om een eilandje van de grootte van Walcheren. Curaçao is de grootste zeehaven in het Caraïbisch gebied — met inbegrip van de grote landen aan de Noordkust van Zuid-Amerika. Bovenal is het de eerste haven van Venezuela. Platboomde vaartuigen voeren een aanhoudende oliestroom van daar naar Curaçao en Aruba. Het leeuwendeel van de olie, die de westelijke geallieerden de laatste oorlog deed winnen, werd daar geraffineerd. En als grootste zeehaven is Curaçao van vitale betekenis voor de verdediging van het Panamakanaal.

Die internationale factoren beheersen voor een belangrijk deel de binnenlandse politieke ontwikkeling. Curaçao — in feite nooit een kolonie — was, evenals Zuid-Afrika, een Nederlandse volksplanting. Al honderden jaren leeft er een oude Nederlandse bevolking, plantage-bezitters en ambtenaren. Evenzeer Nederlands is een Portugees-Joodse groep, afkomstig uit Brazilië, waar zij optrok met Joan Maurits van Nassau. Een geïmmigreerde bevolking genoot onder een patriarchaal bestuur een in die dagen ongekende mate van vrijheid. Ook nu is Nederland nog steeds de sterke band, die ook de groepen onderling samenbindt.

Vergeleken bij de andere Caraïbische eilanden is de sociale en politieke ontwikkeling van Curaçao voorlijk. Maar watergebrek maakte de eilanden dor, en eerst vestiging der raffinaderijen bracht een geleende welvaart onder de bevolking. Meer dan 99 pct. van in- en uitvoer bestaat uit petroleumproducten. Zo kan het voorheen armlastige Curaçao het sinds 1931 zonder financiële steun van het moederland doen.

Van datzelfde jaar dateert de eerste poging tot modernere staatkundige vormen. Uit een bescheiden debatteerclub „Jong Curaçao" groeide de eerste poging tot kiesrecht: een grotendeels gekozen volksvertegenwoordiging in 1936. Veel belangstelling, zelfs in de meer ontwikkelde lagen der bevolking, was er niet. Eigenlijke partijvorming begon eerst na het vertrek der Amerikaanse bezetting in 1945. Terwijl gedurende 9 jaar de katholieke partij oppermachtig heerste — 80 pct. der bevolking is katholiek — versloeg de pas opgerichte democratische partij haar in enkele maanden. Het is duidelijk: nauwelijks, en deels slechts aan het analphabetisme ontwassen — dat eerst na 1931 immers krachtig kon worden bestreden — schiep de zachtgeaarde bevolking een merkbaar behagen in het nieuwe schouwspel van orerende demagogen, die alleen de mond behoefden te openen om aanhang te verkrijgen.

Het is duidelijk, dat een dergelijke politiek aldra meer geleid werd door sentiment dan door rede. Steeds meer werden de Staten — een lichaam met voldoende bevoegdheden om actief mede te werken aan sociale opbouw — een tribune om persoonlijke aanhang te verwerven. Maar de Staten bleken niet in staat ook maar één sociale maatregel te nemen, alle — zeer talrijke — sociale verbeteringen kwamen tot stand op initiatief van het Gouvernement. Toen trokken de personen met inzicht zich terug — daaronder talrijken der idealisten, die in 1931 de strijd waren begonnen. Na de verkiezingen van 1945 kwam de Indonesische kwestie. Gaandeweg kwamen er mensen in de politiek, die naar de bekende Zuid-Amerikaanse methode persoonlijke belangen op de voorgrond stelden. Steeds meer werden de grote woorden gebruikt: „Nederland, een roofstaat tussen Dollart en Schelde", ja zelfs gevaarlijk gecoquetteerd met de „bommenwerpers van Venezuela". En dat, terwijl aansluiting bij enige Zuidelijke mogendheid Curaçao's hulpbronnen verloren zou doen gaan, dus alle mogelijkheid niet alleen tot vooruitgang, maar zelfs tot een naakt voortbestaan aan de grootste groep der bevolking zou ontnemen — en de Zuidelijke staten geen gekleurde immigratie toelaten!

Het moet gezegd: ook Dr. Gomez, leider der Katholieke Partij, en thans niet-practiserend Katholiek — riep onlangs een groepering van persoonlijke aanhangers in het leven het z.g. „Volkscomité" met het doel zijn persoonlijke aanhang op de duur los te maken uit de partij, waarvan hij nog steeds de leider is! Twee jaar geleden verscheen van zijn hand een geschriftje met een soort ontwerp-grondwet, die op Curaçao algemene verwondering wekte. Gevraagd werd — in het huidig stadium der ontwikkeling — een gekozen Gouverneur, als tegenstander van een Vertegenwoordiger der Kroon zonder practische bevoegdheid, en een eigen volksvertegenwoordiging.

Welke macht zou een aldus in het leven geroepen staatje beschermen tegen machtige invloeden van buiten, die door toezeggingen aan de daarvoor gevoeligen, door beloften van eerbewijs en macht, in enige maanden tijds hun gevaarlijk werk zouden kunnen volvoeren? Ons bestuur is en was in feite nooit koloniaal men heeft het karakter der volksplanting doorgaans goed begrepen. Maar in de quasi-zelfstandige oude Deense koloniën — nu onder toezicht der Verenigde Staten van Amerika — spreekt men over „de goede oude tijd". En dat was de tijd van het koloniale bestuur. Dringt men ons op die weg?

Al te zeer meent men in het moederland een parallel met Indonesië te zien. Dan bepalen onze tegenvoeters de Curaçaose staatsvorm. De meest progressieven — daaronder de mannen van '31 — de meest heftige aanhangers der democratie vrezen het inslaan van een weg, die over de democratie heen direct naar autocratie leidt — volgens de bekende Zuid-Amerikaanse voorbeelden. Men is hier in Nederland in een stemming van gevaarlijke vrijgevigheid. Met Indonesië is men „gereed" — en op de schoorsteenmantel der politiek zoekt men een westelijk pendant. Dat blijkt uit aanvaarding van een ter plaatse alom onbevoegd geachte commissie — alom: door gekleurden en blanken van rijper oordeel.

Als een partij, in enkele maanden, alleen door demagogische propaganda van de grofste soort, een andere, die het leeuwendeel der stemmen op zich verenigd hield, versloeg, hoe lang is dan buitenlandse invloed nodig, om het gebiedsdeel „vrijwillig" van nationaliteit te doen veranderen? En wat zal de reactie zijn van de vreemde machten en hun trawanten, tegen degenen, die „ertegen" geweest zijn? Tenslotte is men in Zuid-Amerika!

Dat verklaart de dictatoriale toon der partijen. Zij vallen in een vacuum van vrees. Hoe zal de minderheid van het handjevol mensen, — doorgaans blanken — dat nu reeds met bindende volmachten ter conferentie beweert te komen, na eerst in een zenuwenoorlog een beslissing in de Staten te hebben geforceerd, later staan tegenover eigen bevolking? „Doet Holland niet binnen een maand, dan gaan we naar de conferentie van Bogota!". En dan verstomt de oppositie, dan krijgt een commissie de bedreiglijke bijval van een vertrouwensvotum „met algemene stemmen" als men niet weet, hoelang onze weg naar democratie ondermijnd blijft.

Herinnert u, Nederlanders! de betekenis van de woorden „vrijwillig", „samenwerking", „met algemene stemmen" uit een nabij verleden. Er ontstaat onzekerheid ook voor Curaçao als men — uit humanitaire overwegingen — de autocratie in de hand werkt Het verzet heeft ons geleerd, nooit voor afdreiging te wijken. Wij moeten vooruit, in versneld tempo zonder twijfel — maar kan men van ons verlangen dat wij in enkele jaren bereiken, wat in West-Europa honderden jaren heeft geduurd? De parlementen van 1215 in Engeland en van 1302 in Frankrijk zijn in West-Europa de voorlopers geweest van een ontwikkeling, die het grootste deel ónzer bevolking niet heeft gekend. Moet men dan luisteren naar de demagogen van het ogenblik, die thans de methoden van het dictatorschap gebruiken, waardoor zij tonen, hoe weinig zij de democratische vormen beheersen?

Werkt men dergelijke toestanden in de hand, dan kan men van Curaçao geen voortdurende heldenmoed eisen. De zenuwenoorlog werkt. Democratie is geen staatsvorm, maar een door de geschiedenis groeiende vorm die medebrengt, dat allen aan alles kunnen deelnemen. Deze wensen wij. Maar daarbij behoren geen eisen met ultimatief karakter. Het ultimatum is de koehandel, die de democratie terecht het fascisme zo kwalijk nam, de vuist op tafel, de taal van het dictaat — dat van Berchtesgaden, Godesberg en München. Laat men toe, dat het die wordt — neen blijft — ook van Willemstad? Zo wordt gesproken — nu tot moederland én Curaçao, later tot Curaçao alleen! Want dan is het onder bescherming van het geliefde moederland — het land der uit de traditie gegroeide vrijheid.

Om deze redenen hebben enige Nederlanders en Curaçaoënaars van alle richtingen, daar vertoevend waar men nog vrij spreken kan, zich verenigd. Gij, Nederlanders, wetend van verdrukking waakt voor het bezit der vrijheden, ons gemeenschappelijk erfdeel! De belangrijke Curaçaose bladen; de katholieke „Amigoe di Corsou" en het overwegend protestantse „Curaçao" hebben er op gewezen: Deze commissie vertegenwoordigt niet de werkelijke gevoelens van het volk van Curaçao.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Valley of Decision" 7 en 9 uur.

ROXY: „Tovarich", toneelspel in het Engels 8.15 uur.

CINELANDIA. „The spiral staircase" 8 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 8 Februari as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Pasanggrahan, tel. 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 6 Februari as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina (Punda) Hendrikplein 7, tel. 2380 en door Botica Central (Otrabanda) Breedestraat 45, tel, 2281.

CUROM:

Donderdag: 18.30 Hier is de Jeugd; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Aloa Hawai; 20. Nieuws; 20.15 Symphonische muziek; 20.30 Declamatie; 20.4' Klassiek concert; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 American parade; 2155 Het

Vrijdag: 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Les Brown.

LOTERIJ FORTUNA: 4474 — 12484 — 13646 — 1608.

Veel belangstelling voor De West

Dr. H. Pos over Suriname

Dr. Da Costa Gomez en het Volkscomité

door

Ad. Versney.

Persvertegenwoordiger bij de R.T.C.

De belangstelling voor Curaçao wordt met de R.T.C. merkbaar geprikkeld. Merkwaardig is het hoe veel meer er over Curaçao en Aruba in de dagbladen geschreven worden, dan over Suriname. Wij zullen U de belangrijkste persstemmen zeker niet onthouden, wij kunnen in een aparte beschouwing U de belangrijkste stemmen laten horen. Maar keren wij op ons uitgangspunt terug, dan blijkt, dat er talrijke verenigingen en personen, die met de West iets te maken hebben, lezingen en samenkomsten beleggen, een en ander uiteraard in het teken van de R.T.C.

Zo trokken wij naar Utrecht om de achtste ledenvergadering bij te wonen van de Natuurwetenschappelijke Studiekring Voor Suriname en Curaçao" — de bekende kring van dr. P. Wagenaar Hummelinck, algemeen secretaris dier vereniging en goed vriend van Frater Realino, aan wie hij ons de groeten meegaf — Deze bijeenkomst was in feite meer gewijd aan Suriname: ir. J. J. v. Wouw en de heer J. Frickers bespraken landbouw — en rundveeteelt in dat gebiedsdeel. We konden doorreizen, instede van naar het Kasteel terug te keren, want enkele tientallen kilometers verder, hield kapitein Seppen voor de Vereniging „Oost en West" in Arnhem een boeiende causerie over Curaçao en Aruba en andere eilanden, een en ander geïllustreerd met een enorme reeks foto's en platen.

Voor deze lezing bestond uiteraard veel belangstelling en hoewel de zaal ongezellig en tochtig was, was ze geheel gevuld met belangstellenden. De heer Seppen gaf een schets van het dagelijks leven op onze eilanden — U allen is dit leven wel genoegzaam bekend — en over de verschillende kringen van de bevolkingsgroepen. Hij liet ons iets zien van de werkzaamheden op de raffinaderijen en vertelde iets van de achtergrond van de politieke strevingen gaf een beschouwing over de welvarende en economische toestand van het „doesji Corsouw".

West-Indisch Congres.

De „Vereniging van Curaçaose Studerenden" in samenwerking met de Indische Commissies van de Stedelijke en Vrije Universiteit te Amsterdam hadden Donderdag een volledig congres georganiseerd voor de West. Als sprekers traden in de ochtend op de heren H. de Wit, mr. dr. H. Pos en mr. dr. M. F. da Costa Gomez.

Reeds de avond tevoren mochten we een film bijwonen, onlangs op onze eilanden opgenomen en die ons — pas van het eiland vertrokken — weer terugplaatsten op de Schipbrug en zowaar op onze eigen persplaats in de Statenzaal We zagen de knoekoe en de Hooiberg op Aruba, de Quill van Statius en taferelen van alle eilanden, die ons op dit moment sterker naar de Warme West deden terugverlangen.

De heer H. de Wit, die voor het Algemeen Handelsblad de R.T.C. verslaat, ingeleid door prof. dr. G. Heringa hield in de aula van het Indisch Instituut een lezing over de politieke-, economische en vooral ook culturele toestanden van Suriname en de Nederlandse Antillen. Spreker schetste het ontstaan en de doelstellingen van de partijen van Suriname en Curaçao en besprak de verschillen tussen de Katholieke Partij en het Volkscomité Hij gaf ons een beeld van de politici en beantwoordde na zijn lezing een zeer groot aantal vragen uit het talrijk gehoor. Vragen op het terrein van arbeidsverhoudingen, sociale toestanden, volkshygiëne, pers, bestuursorganen enz. van beide gebiedsdelen.

In de gangen tijdens de pauzen bleek dat van de ongeveer dertig Curaçaose studerenden velen het congres bijwoonden; de heer Römer, gekleed in jaquet, omdat hij juist enige weken geleden bestuurslid van de vereniging is geworden, de jeugdige Rozendaal, die zich na enkele maanden al perfect thuis gevoelde in Nederland, de heer Penso, die we in een geanimeerd gesprek aantroffen met dr. Joh. Hartog over de Seroe Biento, de heer Monte en Ergo de los Santos, de heer Dennert en Van Eps en ook de zoon van de heer Plantsz en nog talrijke anderen. Ook aan de lunchtafel heerste een gezellige stemming.

Doel van ASVO.

In de middagzitting van het West-Indisch Congres gaf een jeugdig spreker van de Indische colleges een uiteenzetting over doel en werkwijze van de ASVO, de afkorting van Algemene Studenten Vereniging voor Overzeese Gebiedsdelen.

Het was voor outsiders een aaneenschakeling van cijfers en getallen, niet in staat om de aanwezigen te boeien. Verheugend waren echter de plannen, welke deze nog zeer jeugdige organisatie zich in de toekomst wilde stellen, nl. een uitwisseling van Nederlandse studenten met Curaçaose en Surinaamse studenten. Hoe spr. zich dat dacht, vertelde hij er niet bij, maar het enthousiasme, dat uit zijn betoog sprak, deed een ieder goed.

Rede mr. dr. H. Pos.

Bewoog de spreker H. de Wit zich meer op het terrein van de algemeenheid, Suriname betreffend, de spreker mr. dr. H. Pos zou het dan over de politieke toestand hebben, maar vreesde daarbij, dat outsiders weinig of geen begrip zullen hebben van zijn rede. Dat hij ons een aanschouwelijke uiteenzetting heeft weten te geven, pleit zeker voor deze spreker, die de moeilijke stof zo populair wist te houden, dat een ieder met groot gemak zijn betoog kon volgen. Hij gaf allereerst een uitvoerige beschrijving van het land, over de aard der verschillende bevolkingsgroepen en het tot stand komen van een gezonde Surinaamse Volksgemeenschap. Spreker betoogde, dat ongeveer de helft van de bevolking van Aziatische oorsprong is, waarvan de jongste groep is de Javaanse, die zich echter geen vreemdeling gevoelt en zich aanpast aan de Surinaamse gemeenschap.

De uiteenzettingen van mr. dr. H. Pos over de groei en ontwikkeling van Paramaribo, dat steeds een bruggenhoofd is gebleven, de positie, waarin het onderwijs verkeert, dat alles maakte op de aanwezigen een diepe indruk.

MR. DR. H. POS.

In treffende bewoordingen verhaalde spr. hoe het districtskind bij het onderwijs ten achter bleef, zodat onder deze kinderen het Nederlands meer en meer op de achtergrond is geraakt. Ook behandelde spr. het hoger onderwijs.

De economische toestand werd niet vergeten en wij hoorden hoe telkenjare Nederland subsidie moest verlenen om de begroting sluitend te krijgen. Maar de oorlogsjaren, aldus spr. heeft een ommekeer gebracht, toen nl. de geallieerde oorlogsvoering dringend behoefte had aan bauxiet, een grondstof, dat in voldoende mate aanwezig was in Suriname. Hiermede begon een opleving, hoewel dit niet een voldoende basis kon worden voor een verdere ontwikkeling. Spr. betoogde dat Suriname zichzelf best kon bedruipen, maar dan dient er kapitaal beschikbaar gesteld te worden.

Hierna ging mr. Pos in op de politieke toestand, uiteraard kon hij niet diep op de zaak ingaan, omdat spr. niet wilde vooruitlopen op de besprekingen van de R.T.C., maar zoveel is duidelijk geworden uit zijn betoog, dat men ten aanzien van bijv. het kiesrecht niet dezelfde opvattingen huldigt. De positie van de gouverneur noemde spr. dermate overwegend, dat de Staten zo goed als niets in te brengen hebben en daar de Gouverneur geen verantwoording schuldig is aan de Staten, dan ligt de verantwoordelijkheid in Den Haag, m.a.w. de Gouverneur is ondergeschikt aan den Haag, want de verantwoordelijkheid moet toch ergens liggen. Analoog met de politieke toestand op Curaçao, behandelde spr. de samenstelling van de Staten, kiesrecht, waarvan spr. zeide, dat het niet vaststond of men algemeen kiesrecht dan wel een uitbreiding daarvan voorstond.

De Koninklijke Rede was voor mr. Pos aanleiding om te beweren, dat Suriname met gelijkgerechtigdheid bedoelde, dat het ene land niet de zeggenschap heeft over het andere, hoewel het hoger ontwikkelde land het riname moet helpen.

Na de economische aspecten van Suriname behandeld te hebben, moest mr. Pos een kruisvuur van vragen ondergaan, welke hij tactisch wist te beantwoorden. Gebleken is, dat er onder de jeugd, met name onder de studenten een warme belangstelling bestaat voor de West.

De meester-doctor vertelt merkwaardige dingen.

Mr. dr. da Costa Gomez, die hierna het podium beklom, schetste uitvoerig hoe het Curaçaos streven naar zelfstandigheid was afgestemd op het Nederlands gevoel van rechtvaardigheid. Spr. zette uiteen hoe het Curaçaos volk geworden is uit de Spaanse en Nederlandse eeuwenoude cultuur en gaf aan, wat Curaçao tijdens de oorlog voor de algemene oorlogsvoering heeft gedaan. Spr. stond stil bij de politieke groeperingen, haar ontwikkeling en ontplooiingen en zeide, dat Curaçao ongetwijfeld een beroep zal doen op de conferentie van Bogotá, indien de R.T.C. onverhoopt niet datgene zou brengen, wat het Curaçaose volk ervan verwachtte.

De Katholieke Partij is ingedommeld, aldus ging de meesterdoctor voort, daar de leiding in handen was gevallen van louter conservatieven, aangezien de statenleden, die het progressieve element vertegenwoordigen, niet in het bestuur van de partij werden toegelaten. Ook noemde hij de organisatie van de partij log — 14 afdelingen, 14 besturen — omdat zij gemodaleerd was naar de voormalige Staatspartij, op welke, toen spreker nog student was, al zulk een crietiek bestond.

De Democratische Partij schetste spr. als een volksbeweging die in haar uitlatingen in de aanvang van haar bestaan niet van sympatie voor de Katholieken getuigde, maar die later toch bewezen had het sentiment van de bevolking te bevatten. Hiernaast ontstond, aldus spr., het Volkscomite, dat in zijn practische rol een streven wil zijn, dat eerbied heeft voor iedere geloofsovertuiging, zodat deze in haar de Katholieke belangen veilig zouden zijn. Spreker voorzag dat het Volkscomite zou uitwassen tot een volkspartij.

Op de hem bekende wijze beantwoordde mr. dr. da Costa Gomez de hem gestelde vragen, een applaus bedankte beide sprekers.

De middag van dit op Donderdag gehouden congres, dat zeer zeker geslaagd mag heten, werd bijgewoond door de Surinaamse delegaties en die van Curaçao, met uitzondering van mr. dr. v.d. Meer, wiens aanwezigheid elders vereist werd.

Nieuws van Overal

POLEN EN HET MARSHALLPLAN.

Het kan een Oostelijk Europees plan genoemd worden, doch wat het ook moge zijn, aldus de Polen, wij en onze naburige landen, die in de invloedsfeer van Rusland leven, hebben ons in de aanval geplaatst tegen Amerika.

De onder controle staande Poolse pers schrijft: De Amerikaanse plannen zijn nog steeds bij woorden gebleven. Wij echter hebben de woorden achterwege gelaten en zijn overgegaan tot daden.

Polen beweerde, dat wijl Noord-Amerika en 16 andere landen het Marshallplan hebben bekend gemaakt, zij nog steeds aan het spreken zijn, doch Polen daarentegen met Tsjechoslowakije, Joegoslavië, de Balkanlanden en Rusland, daadwerkelijk vooruit zijn gegaan op industrieel en economisch gebied, als onderdeel van hun reconstructieplan. Bovendien zijn de industriën in Oost-Europa en andere landen in een ongeschonden staat gebleven. De Polen en de Tsjechen zijn van mening, dat een federatie der Staten niet nodig is. Zij kunnen allen hun wensen verwezelijken door een gelijkvormig productie te volgen in hun herstellingspogingen. Polen heeft in 1945 en 1946 van het Uno herstellingsfonds voor zijn rehabilitatie een bedrag van 480 millioen aan goederen en materiaal ontvangen, die nog steeds met scheepsladingen aankomen. Dit was de basis voor de reconstructie van Polen en sindsdien heeft Polen zich weder hersteld. Zij maken thans aanspraak op hun valuta. De inflatie is voorkomen doordat de regering strikte controle heeft uitgevoerd. In Polen bestaat er geen werkeloosheid. Er is werk voor elk Pool die werken wil. De Russen hebben bovendien hun ingenieurs naar Polen gestuurd om een helpende hand te bieden aan de wederopbouw van de Poolse industrie, welke een nieuw systeem heeft uitgevonden om de productie te vermeerderen.

Met Tsjechoslowakije is Polen veel verder gegaan. Het heeft zijn havens aan de Baltische zee opengesteld voor de in- en export van Tsjechoslowakije. Met de hulp van Tsjechoslowakije en de Donaulanden beraamt het plannen om een kanaal te graven teneinde een uitweg te krijgen naar de Zwarte Zee. Tsjechoslowakije heeft machinerieën naar Polen gezonden om fabrieken op te richten teneinde tractors en andere benodigdheden voor de landbouw te produceren. Ook hebben zij onderdelen gestuurd voor een schoenfabriek. Nabij Oswiecim zullen Tsjechoslowakije en Polen een gezamenlijke grote electrische centrale oprichten. Gedurende dit jaar beramen de Polen plannen om de steden Wroclaw en Breslay te betrekken in de „Silezische ring" van electrische centrales. Dit zal bijdragen tot een rechtstreekse verbinding met het Tsjechoslowaaks netwerk

Op hun beurt voorzien de Polen Tsjechoslowakije van een vastgestelde hoeveelheid steenkool, waarvoor de Tsjechen een bepaald aantal machinerieën naar Polen zenden. Deze twee landen hebben een accoord van nauwe samenwerking op economisch en industrieel gebied. Deze overeenkomst heeft reeds getoond van grote voordelen te zijn voor beide landen. Een dergelijke overeenkomst heeft Polen ook nog met Joegoslavië. Men zou kunnen zeggen dat Polen met bijna ieder land, dat onder de invloedsfeer van Rusland staat een afzonderlijke overeenkomst heeft gesloten op het gebied van samenwerking. De onderlinge uitwisseling van studenten, professoren, boeken, filmen etc. wordt druk beoefend.

Met al deze overeenkomsten en accoorden met de meeste landen in Oost-Europa, bereikt Polen zijn doel, nl. om vooruit te komen en zich een goede plaats in de wereld te verzekeren. Met zijn steenkool helpt hij ook de andere landen om hun productie op hoger peil te brengen.

NIEUWE MODE VOOR MANNEN.

De New Yorkse actrice Gloria Swanson gelooft dat de mannen evengoed als de vrouwen met een nieuwe mode moeten beginnen. Miss Swanson becritiseerde de klederdracht der mannen en als aanbeveling raadde zij de mannen aan om kousenbanden te gebruiken en om hun haar tot in de nek te laten groeien. Ook moeten de mannen hun nagels verzorgen en zij moeten na het scheren eau de cologne gebruiken Hun broeken moeten zij vastmaken niet met riemen, doch met bretels.

ONS KONINKRIJK

PREMIER HATTA BIJ VAN MOOK.

De nieuwe Republikeinse Minister-President, vroeger vice-president van de Republiek. Mohammed Hatta, heeft Zondagmiddag een bezoek gebracht aan Luitenant Gouverneur-Generaal Van Mook. Hatta arriveerde per vliegtuig te Batavia.

Hij was vergezeld van zijn voorganger Sjarifoeddin alsmede de ex-Minister van Binnenlandse Zaken Mohammed Roem.

Tot de persmensen heeft Hatta verklaard dat Sjarifoeddin zal aftreden als hoofd der politieke besprekingen met Nederland. Hij zal hierin worden opgevolgd door Roem. Roem is lid van de Masjoemi partij, welke partij vier zetels heeft in het nieuw kabinet. Hatta zeide, dat de mening dat de nieuwe lijst der andere delegaten hedenmiddag bekent gemaakt zal worden, doch buiten de voorzitter Sjarifoeddin zijn er niet veel meer wijzigingen aangebracht.

Kringen uit Batavia zijn de mening toegedaan dat niettegenstaande het feit dat Sjarifoeddin alle functies heeft neergelegd, hij waarschijnlijk toch de vertegenwoordiger der Republiek in Lake Success zal worden.

REPUBLIKEINS KABINET INGEZWOREN.

Hoewel zeven Ministers incluis de premier afwezig waren, werd Woensdagmorgen het nieuw Republikeins kabinet van Hatta ingezworen. Soekarno, president van de Republiek was bij de plechtigheid aanwezig. Hij bedankte de aftredende Ministers en wenste de nieuwelingen veel voorspoed met hun werk. Soekarno keerde Dinsdag terug van een vierdaagse reis door Oost-Java. Hij verklaarde spoedig een bezoek te zullen brengen aan Sumatra.

BESPREKINGEN IN DEN HAAG.

Het contact tussen enige landen die betrokken zijn bij het Marshallplan wordt heden voortgezet. De vertegenwoordigers van Nederland, België en Luxemburg zullen de afgevaardigden van Engeland en Frankrijk hedenmiddag in den Haag ontvangen ter bespreking van het Marshallplan.

NIEUW CYCLOTRON.

Wanneer het nieuw cyclotron dat bij Philips in aanbouw is, op volle capaciteit werkt, zal Nederland niet meer afhankelijk zijn van het buitenland, voor wat betreft het invoeren van radioactieve stoffen (isotopen), aldus prof. Bakker, directeur van het instituut voor kernphysisch onderzoek in Amsterdam.

Nederland heeft isotopen geproduceerd sinds het jaar 1937, doch door de grote belangstelling hiervoor heeft de regering besloten tot de bouw van een nieuw cyclotron, daar dit per dag meer isotopen kan leveren dan de oude installatie.

GOUDSMOKKELAARS.

De douane van Soerabaja trof tussen de bagage van twee Arabische passagiers in een prauw, negen kilo onbewerkt goud in de vorm van staven aan. De prauw is afkomstig van Wamekasan. De waarde van dit goud op de zwarte markt is momenteel 1800.000 gulden. De douane heeft het goud in beslag genomen en de twee Arabieren aan de politie overgeleverd.

EUROPESE TOLUNIE.

De tweede plenaire zitting van de studie groep welke door de Parijse conferentie werd opgericht ter bestudering van de mogelijkheden voor een Europese tolunie, is gisteren te Brussel geopend.

Het comité van douane-experts, welke door de studiegroep is ingesteld, heeft een rapport opgesteld van de antwoorden op een enquête. Dit werd opgestuurd naar alle deelnemende landen en het geeft een beeld over hun opinies betreffende de tolunie. Dit rapport zal basis vormen voor besprekingen op deze conferentie. De conferentie zal tevens een lijst opstellen van tarieven en zal ook een basis taxatie vaststellen.

DE ATOOMCOMMISSIE.

De Amerikaanse commissie voor atoomenergie heeft medegedeeld dat het de bedoeling is om te komen tot een massaproductie van atoombommen en dat er tevens gewerkt wordt aan plannen voor nieuwe atoomkrachtwapens.

Officiële Mededelingen van de Aruba Voetbalbond

WEDSTRIJDUITSLAGEN:

Van Zaterdag, 31 Januari en Zondag, 1 Februari 1948:

Aruba Jrs. — San Nicolas Jr.	5—0.
Arsenal — Union	8—0.
R.C.A. — Lago All Stars	5—2.

WEDSTRIJD PROGRAMMA VAN DE COMPETITIE 1948. WILHELMINA SPORTPARK.

A-Klasse om 4.15 uur n.m.

Zondag 15 Februari	R.C.A. 1 — Trappers 1
Zondag 22 Februari	Volharding 1 — Hollandia 1
Zondag 29 Februari	St. Nicolas Jrs. 1 — Aruba Jrs. 1
Zondag 7 Maart	Arsenal 1 — Jong Holland 1

B-Klasse om 2.45 uur.

Zondag 15 Februari	N. Central Jrs 1 — Bubali S.C. 1
Zondag 22 Februari	Union 1 — Oranjestad Jrs. 1
Zondag 29 Februari	Jong Aruba 1 — R.C.N. 1
Zondag 7 Maart	Bubali S.C. 1 — Union 1

om 4.15 uur.

Zaterdag 21 Februari	P.O.V.A. 1 — S.C.A. 1
Zaterdag 28 Februari	Chesterfield 1 — Atomic 1
Zaterdag 6 Maart	N. Central Jrs 1 — P.O.V.A. 1

BIJZONDERE WEDSTRIJDEN:

om 4.— uur n.m.

Zaterdag, 7 Febr.:	Jong Holland (Curaçao) — San Nicolas Jrs.
Zondag, 8 Febr.:	Jong Holland (Curaçao) — R.C.A.

ATTENTIE:

De competitie zal bestaan uit een enkele „Round Robin play", d.w.z. elke club komt eenmaal tegen elkaar uit.

Art. 20 sub 17 H.R.:

Bestellingen voor rekening van de A.V.B. mogen alleen worden gedaan tegen afgifte aan leveranciers van door de Penningmeester en een der Bondsbestuursleden getekende bestelorders.

Betalingen van voor leveranties verschuldigde gelden hebben uitsluitend tegen overgave van de in de vorige zinsnede vermelde bestelorders plaats. Worden bestellingen op andere dan de hiervoren beschreven wijze gedaan en uitgevoerd, dan worden deze niet door het Bondsbestuur erkend en zijn zij (is hij) die de bestelling deden (deed) aansprakelijk voor de betaling.

HET BESTUUR.